

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 1

1-) Mütakellimînin “imkân” ile anlatmak istediği temel düşünce nedir? (17 kelime)

Bir şeyin var da

2-) Metinde neden mümkün varlıkların birbirini meydana getirmesinin yeterli görülmediği söylenir? (21 kelime)

Çünkü böyle olursa sebep zinciri

3-) Mütakellimîn, sebep zinciri ve kısır döngü iddiasını çürütmek için ne yapmıştır? (15 kelime)

Kesin delillerle bu

4-) Bu parçada tercih edilen yol, mütakellimînin yolundan hangi bakımdan daha güçlü ve daha kolay gösterilmiştir? (22 kelime)

Sebepler zincirinin sonunu tartışmak yerine,

5-) Metne göre Kur’an’ın feyziyle yazılan Pencerele ve Sözler hangi esası takip etmiştir? (14 kelime)

Her varlıkta doğrudan

6-) İmkân yolunun sadece bir tek ispat şekline bağlı olmadığı nasıl anlatılıyor? (15 kelime)

Bu yolun çok

7-) “Vâcibü’l-Vücud’un marifetine yol açar” sözü bu parçada neyi ifade eder? (15 kelime)

İnsanları, zorunlu var

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 2

1-) İmkân bahsinde, varlıkla yokluğun eşit görülmesi hangi sonuca götürür? (14 kelime)

Bir şeyin kendi

2-) Metinde “devir” denilen yanlış düşünce neye işaret eder? (12 kelime)

Bir şeyin ötekini,

3-) “Teselsül” bu parçada hangi problemlı durumu anlatır? (9 kelime)

Sebeplerin sonu

4-) Müellif, sebepleri en sonda kesmeye dayanan ispat yerine hangi yöntemi daha uygun görür? (14 kelime)

Her bir varlıkta,

5-) Bu yöntemin Kur’an feyziyle bağlantısı nasıl kurulmuştur? (16 kelime)

Yazılan eserlerin, Kur’an’dan alınan

6-) Parçaya göre imkân delilinin genişliği ne bakımdan önemlidir? (14 kelime)

Çünkü Allah’ın varlığını

7-) Bu bölümün ana fikri kısa olarak nasıl söylenebilir? (13 kelime)

Varlıkların kendi kendine

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 3

1-) Metinde bir şeyin var olmasının açıklanması için neden “tercih eden” bir kudret gerekli görülür? (16 kelime)

Çünkü o şeyin var

2-) Mütakellimîn hangi iki akıl yürütmeyi geçersiz saymıştır? (13 kelime)
Sonsuza giden sebep

3-) Bu reddedişin hedefi nedir? (10 kelime)
Varlıkların son

4-) Parçada “her şeyde Hâlık-ı Külli Şey’e has sikke” denilerek ne anlatılmak istenir? (14 kelime)
Her varlığın üzerinde,

5-) Neden her şeydeki ilâhî işareti göstermek daha kesin kabul edilmiştir? (11 kelime)
Çünkü uzak

6-) Metne göre imkân delili tek bir yolla sınırlı mıdır? (11 kelime)
Hayır; çok

7-) Bir öğrenci bu parçadan hangi inanç dersini çıkarabilir? (11 kelime)
Eşyaya dikkatle

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 4

1-) “İmkân” konusu burada en sade hâliyle nasıl açıklanabilir? (12 kelime)

Bir şeyin zorunlu

2-) Böyle bir durumda niçin bir yaratıcıya ihtiyaç olduğu söyleniyor? (13 kelime)

Çünkü eşit görünen

3-) Parçada mümkün varlıkların birbirini oluşturmalarının kabul edilmemesi hangi düşünceyi güçlendirir? (12 kelime)

Sonunda hepsini başlatan

4-) Mutekellimînin kullandığı yol için nasıl bir değerlendirme yapılmıştır? (10 kelime)

Onların yolunun

5-) Buna rağmen niçin başka bir yol da gösteriliyor? (16 kelime)

Çünkü Allah’ın varlığını tanıtan

6-) Bu parçada öne çıkarılan alternatif yöntem nedir? (14 kelime)

Her bir varlığın

7-) Parçaya göre Allah’ı tanımaya götüren yolların çokluğu neyi gösterir? (12 kelime)

Hakikatin güçlü olduğunu

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 5

1-) Metne göre mümkün bir şeyin var olması ile yok kalması arasında neden bir karar vericiye ihtiyaç vardır? (15 kelime)

Çünkü iki ihtimal

2-) “Teselsül” neden kabul edilmemiştir? (8 kelime)

Çünkü sebepleri

3-) “Devir” neden yanlış sayılmıştır? (11 kelime)

Çünkü iki

4-) Mütakellimînin kesin delilleri neyi sonuçlandırmıştır? (10 kelime)

Sebepler zincirini

5-) Müellifin “daha kat’î, daha kolay” dediği yöntem hangi yönüyle dikkat çeker? (12 kelime)

Her şeyin içinde

6-) Metinde geçen “münhasır değildir” ifadesi burada ne anlatır? (11 kelime)

Allah’ın varlığını

7-) Bu kısmın tamamı göz önüne alındığında, öğrenciye verilen temel mesaj nedir? (11 kelime)

Kâinattaki varlıklar

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 6

1-) Bir şeyin hem varlığının hem yokluğunun düşünülebilmesi, o şey hakkında hangi hükmü doğurur? (15 kelime)

O şeyin kendi

2-) Metinde sebeplerin birbirine dayanmasıyla ilgili hangi iki çıkmazdan söz edilir? (11 kelime)
Sonu gelmeyen

3-) Sebep zincirini kesmekle ulaşılmak istenen inanç sonucu nedir? (8 kelime)
Varlıkların dayandığı

4-) Her varlıkta özel bir ilâhî mühür bulunduğunu göstermek neden önemli görülür? (11 kelime)
Çünkü bu,

5-) Pencerele ve Sözler'in aynı esasta yürümesi neyi gösterir? (13 kelime)
Bu eserlerde kâinata

6-) İmkân noktasının "hadsiz vüs'atı" ifadesini 8. sınıf seviyesinde nasıl açıklarsın? (15 kelime)
Bu, imkân delilinin

CEVAP ANAHTARI

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Mütakellimînin “imkân” ile anlatmak istediği temel düşünce nedir?

Bir şeyin var da olabileceği, yok da kalabileceği durumda, onu varlık tarafına yönelten bir seçiciye ihtiyaç olmasıdır.

2-) Metinde neden mümkün varlıkların birbirini meydana getirmesinin yeterli görülmediği söylenir? Çünkü böyle olursa sebep zinciri sonsuza gider ya da birbirine bağlı bir kısır döngü oluşur; bu da sağlam bir açıklama sayılmaz.

3-) Mütakellimîn, sebep zinciri ve kısır döngü iddiasını çürütmek için ne yapmıştır?

Kesin delillerle bu iki yolu geçersiz sayıp varlıkların sonunda zorunlu bir Yaratıcıya dayandığını göstermeye çalışmışlardır.

4-) Bu parçada tercih edilen yol, mütakellimînin yolundan hangi bakımdan daha güçlü ve daha kolay gösterilmiştir?

Sebepler zincirinin sonunu tartışmak yerine, her bir şeyde yalnız her şeyi yaratan Zât’a ait işareti göstermek daha açık ve daha kesin görülmüştür.

5-) Metne göre Kur’an’ın feyziyle yazılan Pencerele ve Sözler hangi esası takip etmiştir?

Her varlıkta doğrudan doğruya her şeyin Yaratıcısına işaret eden delilleri öne çıkarma esasını izlemiştir.

6-) İmkân yolunun sadece bir tek ispat şekline bağlı olmadığı nasıl anlatılıyor?

Bu yolun çok geniş olduğu, sayısız yönden Allah’ın varlığına götürdüğü, tek bir yonteme kapanmadığı söyleniyor.

7-) “Vâcibü’l-Vücud’un marifetine yol açar” sözü bu parçada neyi ifade eder?

İnsanları, zorunlu var olan Allah’ı tanımaya ve O’nun varlığını anlamaya ulaştıran delil yollarını ifade eder.

**8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-
mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 2 - CEVAPLAR**

1-) İmkân bahsinde, varlıkla yokluğun eşit görülmesi hangi sonuca götürür?

Bir şeyin kendi kendine ortaya çıkamayacağını, onu belirleyip var eden bir kudret gerektiğini gösterir.

2-) Metinde “devir” denilen yanlış düşünce neye işaret eder?

Bir şeyin ötekini, onun da dönüp berikini meydana getirdiğini sanmaya işaret eder.

3-) “Teselsül” bu parçada hangi problemlili durumu anlatır?

Sebeplerin sonu gelmeden sürekli birbirine bağlanıp gitmesi durumunu anlatır.

4-) Müellif, sebepleri en sonda kesmeye dayanan ispat yerine hangi yöntemi daha uygun görür?

Her bir varlıkta, bütün her şeyi yaratana mahsus ilâhî işaretleri göstermeyi daha uygun bulur.

5-) Bu yöntemin Kur’an feyziyle bağlantısı nasıl kurulmuştur?

Yazılan eserlerin, Kur’an’dan alınan ışıkla her şeyde Allah’ın birliğini ve yaratmasını gösteren deliller üzerinde durduğu belirtilmiştir.

6-) Parçaya göre imkân delilinin genişliği ne bakımdan önemlidir?

Çünkü Allah’ın varlığını anlamaya tek bir kapıdan değil, çok sayıda yönden ulaşma imkânı verir.

7-) Bu bölümün ana fikri kısa olarak nasıl söylenebilir?

Varlıkların kendi kendine veya birbirine dayanarak açıklanamayacağı, her şeyin zorunlu bir Yaratıcıyı gösterdiği.

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Metinde bir şeyin var olmasının açıklanması için neden “tercih eden” bir kudret gerekli görülür? Çünkü o şeyin var olması da yok kalması da düşünülüyorsa, bunlardan birini seçen bir irade bulunmalıdır.

2-) Mütakellimîn hangi iki akıl yürütmeyi geçersiz saymıştır?

Sonsuza giden sebep zincirini ve karşılıklı birbirine dayanan kısır döngü anlayışını geçersiz saymıştır.

3-) Bu reddedişin hedefi nedir?

Varlıkların son dayanağının zorunlu var olan Allah olduğunu ortaya koymaktır.

4-) Parçada “her şeyde Hâlık-ı Külli Şey’e has sikke” denilerek ne anlatılmak istenir?

Her varlığın üzerinde, onun yalnız bütün varlıkların Yaratıcısına ait bir işaret taşıdığı anlatılmak istenir.

5-) Neden her şeydeki ilâhî işareti göstermek daha kesin kabul edilmiştir?

Çünkü uzak ve dolaylı tartışmalar yerine, varlığın kendisinden doğrudan delil çıkarılır.

6-) Metne göre imkân delili tek bir yolla sınırlı mıdır?

Hayır; çok geniştir ve sayılamayacak kadar çok yoldan aynı hakikate ulaştırır.

7-) Bir öğrenci bu parçadan hangi inanç dersini çıkarabilir?

Eşyaya dikkatle bakıldığında hepsinin Allah’ın varlığına ve birliğine delil olduğunu anlayabilir.

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 4 - CEVAPLAR

1-) “İmkân” konusu burada en sade hâliyle nasıl açıklanabilir?

Bir şeyin zorunlu olmayıp var da olabilecek, yok da kalabilecek durumda olmasıdır.

2-) Böyle bir durumda niçin bir yaratıcıya ihtiyaç olduğu söyleniyor?

Çünkü eşit görünen iki ihtimalden varlık tarafını kendi başına seçemez; seçtiren biri gerekir.

3-) Parçada mümkün varlıkların birbirini oluşturmalarının kabul edilmemesi hangi düşünceyi güçlendirir?

Sonunda hepsini başlatan ve meydana getiren üstün bir Yaratıcı bulunduğu düşüncesini güçlendirir.

4-) Mutekellimînin kullandığı yol için nasıl bir değerlendirme yapılmıştır?

Onların yolunun geniş ve büyük bir cadde olduğu kabul edilmiştir.

5-) Buna rağmen niçin başka bir yol da gösteriliyor?

Çünkü Allah’ın varlığını tanıtan deliller yalnız o yolla sınırlı değildir; daha doğrudan başka yollar da vardır.

6-) Bu parçada öne çıkarılan alternatif yöntem nedir?

Her bir varlığın üzerinde bulunan ve onu her şeyin Yaratıcısına bağlayan özel delilleri göstermek.

7-) Parçaya göre Allah’ı tanımaya götüren yolların çokluğu neyi gösterir?

Hakikatin güçlü olduğunu ve kâinatın birçok yönden aynı gerçeğe şahitlik ettiğini gösterir.

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metne göre mümkün bir şeyin var olması ile yok kalması arasında neden bir karar vericiye ihtiyaç vardır?

Çünkü iki ihtimal eşit görülünce, birini üstün tutup gerçekleştirecek bir irade olmadan varlık ortaya çıkmaz.

2-) “Teselsül” neden kabul edilmemiştir?

Çünkü sebepleri sonu gelmeden uzatmak, gerçek açıklamaya ulaştırmaz.

3-) “Devir” neden yanlış sayılmıştır?

Çünkü iki şeyin karşılıklı olarak birbirini açıklaması, meseleyi çözmez; sadece döndürür.

4-) Mütakellimînin kesin delilleri neyi sonuçlandırmıştır?

Sebepler zincirini koparıp zorunlu var olan Yaratıcının varlığına ulaşmayı sonuçlandırmıştır.

5-) Müellifin “daha kat’î, daha kolay” dediği yöntem hangi yönüyle dikkat çeker?

Her şeyin içinde görülen işaretlerden hareket ettiği için daha doğrudan ve anlaşılırdır.

6-) Metinde geçen “münhasır değildir” ifadesi burada ne anlatır?

Allah’ın varlığını bilmenin sadece bir tek ispat yoluna bağlı olmadığını anlatır.

7-) Bu kısmın tamamı göz önüne alındığında, öğrenciye verilen temel mesaj nedir?

Kâinattaki varlıklar rastgele değildir; hepsi zorunlu var olan Allah’ın yaratmasına dayanır.

8sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-

mutekelliminin-imkan-yolu-ve-daha-genis-ispat-caddesi - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Bir şeyin hem varlığının hem yokluğunun düşünülebilmesi, o şey hakkında hangi hükmü doğurur?

O şeyin kendi başına zorunlu olmadığı ve onu var eden bir yaratıcı gerektiği hükmünü doğurur.

2-) Metinde sebeplerin birbirine dayanmasıyla ilgili hangi iki çıkmazdan söz edilir?

Sonu gelmeyen bağıllık ve karşılıklı birbirine bağlı olma çıkmazlarından söz edilir.

3-) Sebep zincirini kesmekle ulaşılmak istenen inanç sonucu nedir?

Varlıkların dayandığı son hakikatin Allah olduğunu kabul etmektir.

4-) Her varlıkta özel bir ilâhî mühür bulunduğunu göstermek neden önemli görülür?

Çünkü bu, her şeyin doğrudan Allah tarafından yaratıldığını açık biçimde hissettirir.

5-) Pencerele ve Sözler'in aynı esasta yürümesi neyi gösterir?

Bu eserlerde kâinata bakıp her şeyde Allah'ın delilini görme yönteminin temel alındığını gösterir.

6-) İmkân noktasının "hadsiz vüs'atı" ifadesini 8. sınıf seviyesinde nasıl açıklarsın?

Bu, imkân delilinin çok geniş olduğu ve Allah'ın varlığını göstermek için sayısız örnek sunduğu demektir.